

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 141 stemmer.

Tredje næstformand (From): Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Eneste behandling af betænkning og indstilling fra udvalget for forretningsordenen angående folketingets samtykke i henhold til grundlovens § 57.

Indstillingen (Andre selvstændige forslag nr. XXXII) findes i tillæg B. sp. 1061 i betænkning fra udvalget for forretningsordenen).

Indstillingen sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Udvalgets indstilling

vedtoges enstemmigt med 141 stemmer.

Tredje næstformand (From): Der vil nu blive givet justitsministeren meddelelse om denne vedtagelse.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om statsrepræsentation i pengeinstitutternes ledende organer [af Poul Dam m. fl.].

(Lovforslaget (nr. 203) findes i tillæg A. sp. 3221, fremsættelsen i tidenden sp. 3650).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Handelsministeren (Erling Jensen): Den tankegang og målsætning, der ligger bag dette forslag til lov om statsrepræsentation i pengeinstitutternes ledende organer, har jeg sympati for. Jeg er af den opfattelse, at det er en tankegang, som nøje svarer til den, der er udtrykt i mit partis eget 4 års program, og som vil blive søgt realiseret af mit parti.

Når jeg alligevel ikke kan tilslutte mig indholdet i selve lovforslaget, skyldes det, at jeg finder det for snævert formuleret. Jeg finder, at det må være bedre, om denne tankegang sammen med andre overvejelser om medindflydelse, medbestemmelse og medleven kunne indgå i en større revision af bank- og sparekasselovgivningen.

Det giver mig en god anledning til at sige, at allerede et stykke tid før dette lovforslag blev fremsat her i folketinget, foregik der i handelsministeriet overvejelser om formuleringen af en helt ny bank- og sparekasselovgivning, som det er handelsministerens og regeringens hensigt at fremsætte i næste folketingssamling. Denne meget gennemgribende revision, som regeringen tilsigter, sker på baggrund af et af handelsministeriet nedsat udvalg, hvor handelsministeriet, tilsynet med banker og sparekasser, Nationalbanken og pengeinstitutternes organisationer har været repræsenteret. Det har resulteret i et lovudkast, som igen har været udsendt dels til pengeinstitutterne, dels naturligvis til erhvervenes og arbejdsmarkedets organisationer.

Vi er nu ved at få bemærkninger til dette udkast tilbage fra organisationerne, og når bemærkningerne er blevet bearbejdet, vil som sagt et nyt lovforslag kunne ventes fremsat i den kommende folketingssamling. Jeg tror, jeg kan love, at der fra regeringens side i dette forslag også vil indgå overvejelser om medvirken ved tilrettelægnings af bankers og sparekassers arbejde fra samfundets og medarbejdernes side.

Poul Dalsager: I tilslutning til de bemærkninger, som handelsministeren lige gjorde, kan jeg sige, at de tanker, som ligger bag ved dette lovforslag, ikke er fremmede for socialdemokratiet. Men jeg tror på den anden side også nok, at vi ville have foretrukket et lovforslag, som var lidt mere gennemtænkt, end jeg synes dette her er udtryk for.

Når socialdemokratiet ønsker en ændring af bank- og sparekasselovgivningen — det gør vi jo, og vi har stærke formodninger om, at vi kommer til at arbejde med det i næste folketingssamling — vil de tanker, som ligger bag dette lovforslag, også indgå i overvejelserne. Men jeg vil gerne sige, at jeg synes, det er for lidt man har tænkt på i den

[Poul Dalsager.]

forbindelse. Jeg må anse det for at være af betydning også at overveje ideen om, at de ansatte i pengeinstitutterne får indflydelse på disse institutters ledelse. Jeg kan henvise til, at i morgenaviserne i dag bringes der meddelelse om, at Andelsbanken på sin generalforsamling i går har vedtaget at give de ansatte i banken to repræsentanter i repræsentantskabet. Jeg synes ikke, det er særlig epokegørende, men det er dog et skridt i retning af det, vi taler så meget om, nemlig at lønmodtagerne i udstrakt grad bør have indflydelse på deres arbejdspladser.

Jeg vil også gerne sige, at her taler man kun om bestyrelser, men mange banker er jo organiseret sådan, at man rundt omkring har lokale afdelingsbestyrelser, som i vid udstrækning på filialens vegne deltager i beslutninger, der er afgørende for bankens vedkommende på det pågældende område. Jeg vil så meget gerne gå ind i en overvejelse om, hvorvidt de offentlige repræsentanter, som man taler om, måske burde udpeges delvis af amtet eller kommunerne, hvori disse pengeinstitutter er placeret.

Under henvisning hertil og under henvisning til, at jeg synes, at disse tanker fortjener en grundigere overvejelse, som vi får lejlighed til at foretage i næste folketingsår, vil jeg formene, at det lovforslag, som her er fremlagt, kræver en lang og en grundig udvalgsbehandling, som vi, så vidt jeg kan se, ikke når i denne samling.

Til slut vil jeg gerne sige en enkelt bemærkning med henvisning til forslagsstillerens fremsættelsestale, hvor man siger, at dette lovforslag ikke er EF-foreneligt. Nu har jeg intet ønske om at optage diskussionen fra i går, men så vidt jeg kan se, er der intet som helst i dette lovforslag, der vil være uforeneligt med Danmarks eventuelle medlemskab af De europæiske Fællesskaber.

Knud Thomsen: Jeg skal straks sige, at det konservative folkeparti ikke kan medvirke til en eventuel gennemførelse af dette lovforslag, og jeg kan livligt tilslutte mig, hvad hr. Poul Dalsager allerede har sagt, nemlig at lovforslaget synes at være udarbejdet i nogen hast og alene af den grund ikke egner sig til gennemførelse.

Ligesom hr. Poul Dalsager skal jeg gøre opmærksom på, at vi jo er adskillige af fol-

ketingets partier, der på mere eller mindre fremskredet stude interesserer os for repræsentation for lønmodtagere i bestyrelser og andre ledelser. Det er der ikke plads til i SF's tankegang, idet man foreslår 2 repræsentanter for staten og mindst 3 aktieejere.

Jeg skal gøre opmærksom på en anden detalje: hvis dette lovforslag blev gennemført, ville man herved lovfæste, at et ikke-statsmedlem af en banks bestyrelse nødvendigvis skulle være aktieejer. Det står der i lovforslaget. Det er måske normalt tilfældet, men det har i alt fald aldrig været lovbestemt. Man har jo kigget over Øresund i denne henseende. Jeg har set, at der er blevet besat en række sådanne poster med politikere i Sverige. Jeg betvivler meget, at virksomhederne kommer til at gå bedre af den grund, og at det ikke nærmere bliver til en art benuddeling blandt de politiske partier, hvilket vi heller ingen sympati har for.

Jeg vil gerne til sidst sige, at vi har behandlet en række forslag til folketingsbeslutning og lovforslag fra SF. Vi er yderst liberale; de bliver behandlet i folketetinget, der nedsættes som regel et udvalg, og man prøver en seriøs behandling af forslagene. Jeg synes, SF skulle betænke mængden af forslag i forhold til kvaliteten og i forhold til behandlingsmuligheden. Jeg oplevede for nylig i forbindelse med et SF-forslag, som også behandles her i folketetinget, at den formand, der skulle vælges ved sættemødet, ikke var til stede, og da formanden nogen tid efter indkaldte til første udvalgsmøde og vi mødte op, kunne vi heller ikke finde formanden. Dette kunne give udenforstående det indtryk, at det mere var paradeforslag, som man ikke agtede at behandle i udvalgene. Jeg erindrer om en mand inden for partiets rammer, der tidligere ved en bestemt lejlighed udtrykte, at der var nogle, der holdt fanen så højt, at benene ikke kunne nå jorden. Det synes jeg man skulle betænke ved mange af de forslag.

Nyboe Andersen: Jeg vil gerne med det samme sige, at venstre ikke kan medvirke til lovforslaget. Vi finder ikke, at det tjener noget efter vor mening nyttigt formål at indsætte op til et par tusinde statsrepræsentanter i ledelsen for vore penge- og kreditinstitutter. Det vil sikkert i overvejende grad blive repræsentanter for det, Jørgen Dich

[Nyboe Andersen.]

har kaldt „den herskende klasse“, alle de statsansatte her i samfundet. Jeg mener ikke, der er nogen grund til at tro, at en sådan invasion i pengeinstitutternes ledelse skulle gøre disse institutter mere effektive eller mere rationelle i deres vurdering af sikkerheder og udviklingsmuligheder i erhvervslivet. Derimod vil det måske nok forøge risikoen for, at man i sådanne institutter viger tilbage for at gennemtvinge en rationalisering i dårligt ledede virksomheder.

Jeg mener altså, at det er risikabelt at forøge det offentlige medlemskab af pengeinstitutternes bestyrelser på denne måde. Jeg synes egentlig, at en nærmere behandling af hele det problem burde afvente det lovforslag, som handelsministeren her har bebudet.

Overgaard Nielsen: Jeg tør ikke sige, om dette lovforslag er foreneligt med EF-medlemskab. Man kunne måske sige, at hvis det, som det blev sagt i fremsættelsestalen, ikke er det, kunne man have ventet til efter 2. oktober med at fremsætte det og så hver efter sin indstilling have håbet på afgørelsen til den tid.

Tanken i lovforslaget om statsrepræsentation i pengeinstitutternes ledelse kan det radikale venstre principielt tilslutte sig. Men da det er et rammeforslag, er det vel også naturligt, at det er så løst, at der må en hel del drøftelse i udvalget til for at finde ud af, hvordan de problemer, der rejses her, skal løses. Der er nok noget om, at lønmodtagerne også burde være med i pengeinstitutternes ledelser, måske ikke så meget som ansatte, men som repræsentanter for lønmodtagerne, der gennem deres lønkonti jo i allerhøjeste grad har penge i pengeinstitutterne. Men spørgsmålet er, om man tænker sig ledelsesrepræsentanter i hvert enkelt pengeinstitut — så kan det jo godt blive til nogle tusinde, som jeg tror hr. Nyboe Andersen nævnte — og bliver de bare gidsler uden indflydelse? De skal jo efter lovforslaget udgøre mindretallet i de pågældende organer. Hvilken bemyndigelse får de?

Der er altså en masse uafklarede spørgsmål, og jeg er glad for, at handelsministeren har bebudet et initiativ på dette område. Der tiltrænges nok en bredere sammensætning, fordi de enkelte pengeinstitutter også

lokalt har megen indflydelse, men som sagt tror jeg nok, meget skal afklares i udvalget.

Der er dog én ting, jeg godt kunne tænke mig at få afklaret allerede nu, for det har vakt min nysgerrighed. Hvad er den matematiske formel for det, lovforslaget kalder „den mindre halvdel“ af bestyrelsens medlemmer?

Ordføreren for forslagsstillerne (Poul Dam): Jeg vil gerne takke ministeren og ordførerne for socialdemokratiet og det radikale venstre for en vis venlighed, en vis principiel tilslutning til i hvert fald hovedtanken i lovforslaget. Nu er det jo sådan, at dette forslag faktisk fremtræder som et sekundært forslag. Det er det lovforslag, der kommer til behandling under næste punkt på dagsordenen, som er hovedsagen, spørgsmålet om kapitalstyringen, spørgsmålet om det offentlige og samfundsmagtens indseende med kapitalforsyningen her i landet. Alle disse spørgsmål har at gøre med, hvorledes vi udnytter vore ressourcer på den for samfundet mest gavnlige måde. Vi har altså ment, at det var nødvendigt i denne forbindelse at få præciseret, at dette ikke kan foregå på en forstandig måde, uden at der er statsrepræsentation i de pågældende pengeinstitutioners ledelse. Om det skal være på den måde, vi har foreslået, eller på en anden måde, er for mig ikke særlig væsentligt. Det afgørende er, at det offentlige er repræsenteret på en sådan måde, at det kommer til at øve afgørende indflydelse på den administration, der foregår i pengeinstitutterne, og på de beslutninger af betydning for samfundet og erhvervslivet, som træffes dér.

Det er ganske ejendommeligt, når man nu har hørt en række private lovforslag blive diskuteret her i salen igennem årene, at se, hvorledes kritikken føres frem: Hvis forslaget kun tager en enkelt sag op, får man at vide, at man burde have taget noget mere op. Hvis man prøver det mere ambitiøse at skrive en komplet lov, får man at vide, at sådan noget skal man holde sig fra, for det kan man virkelig ikke klare uden administrationens hjælp. Ligegyldigt hvad man gør, er det galt. Sådan er det nu engang her i tilværelsen, og det må man affinde sig med.

Det er klart, at et politisk parti af SFs størrelse ingen muligheder har for at skrive

[Poul Dam.]

et fuldstændigt forslag til en ny banklov, sparekasselov og lov om realkreditinstitutter. Det har vi administrationen til at give os udkast til, og jeg er glad for at høre, at handelsministeriets arbejde med bank- og sparekasselovgivningen er så langt fremme, at vi kan vente os et lovforslag i det kommende folketingsår. Jeg håber, at det så også er meningen, at vi skal have det gennemført i det kommende folketingsår.

Man kan naturligvis altid sige, at der er noget bedrøveligt ved de stadige henvisninger til et arbejde, der foregår, at det kommer med tiden osv. Men det må man altså i denne situation affinde sig med.

Det, man fra flere sider synes vi skulle have haft med i lovforslaget, nemlig spørgsmålet om medindflydelse for de ansatte, kan jeg ikke være uenig i, at man bør tænke på, når man får revideret hele denne lovgivning. Men det vil nok være lidt for letsindigt som hr. Knud Thomsen at sige, at dette altså ikke indgår i SF's tankegang. Jeg kan minde om, at jeg den 15. maj 1970 fremsatte et forslag til folketingsbeslutning, der handlede om virksomhedsledelse, og hvor der var generelle regler for de ansattes deltagelse i ledelsen af alle slags erhvervsvirksomheder. Disse synspunkter har vi naturligvis ikke opgivet. Vi mener bare, at vi har så mange udmærkede og gode ideer, at det ville overanstrengte folketetinget, hvis vi præsenterede dem alle sammen i hver samling. Vi tror, man i folketetinget har så megen hukommelse, at man nok kan mindes, hvad vi har foreslået tidligere, og er klar over, at det mener vi stadig væk.

Der er givet tilslutning til udvalgsbehandling. Jeg er klar over, at denne udvalgsbehandling ikke i øjeblikket kan føre til så forfærdelig meget andet end sympati og måske nogle enkelte ændringer, hvis vi kan få regeringen med til det, men så ser jeg med så meget større forventning frem til et virkelig grundigt arbejde på dette område i næste folketingsår.

Handelsministeren (Erling Jensen): Hr. Poul Dam gjorde en bemærkning om, at det var bedrøveligt at vente. Ja, hvis det, man venter, ikke er ret meget, så er det bedrøveligt. Men hvis man venter på at gøre tingene

bedre og mere omfattende i kraft af forespørgsler til dem, der har problemerne inde på livet, inklusive arbejdsmarkedets parter og de mange lønmodtagere og sparere, der er involveret i denne situation, finder jeg det rigtigt at vente lige nøjagtig så længe, at disse høringer kan være overstået og disse meninger være taget til indtægt for den endelige formulering af et lovforslag.

Så spørger hr. Poul Dam, idet han glæder sig over, at lovforslag om en ny bank- og sparekasselov vil blive fremlagt i næste folketingsår, om det så også er hensigten at gennemføre en sådan ny lovgivning i næste folketingsår. Det kan jeg svare ubetinget bekræftende på. Vi mener, at det kan lade sig gøre med dette tings bistand at gennemføre en helt ny lovgivning på dette område i løbet af næste folketingsår.

Derfor tror jeg, jeg generelt kan sige til hr. Poul Dam, at regeringen i denne sag har været før ude af starthullerne end forslagsstillerne, og at den vil nå frem til målstregen, i værste fald samtidig med forslagsstillerne og ellers før dem.

Ordføreren for forslagsstillerne (Poul Dam): Jeg håber, at det forslag, som kommer i næste folketingsår, er sådan, at regeringen ikke kan nå frem til målstregen, uden at SF er med på lige linje.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (From): Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om offentlig styring af kapitalmarkedet [af Poul Dam m. fl.].

(Lovforslaget (nr. 204) findes i tillæg A. sp. 3223, fremsættelsen i tidenden sp. 3650).

Lovforslaget sattes til forhandling.